

FOTO SOEMINIKASAMMENTALIB

De historische Markermeerdijk van Amsterdam naar Hoorn wordt de komende twee jaar drastisch vernieuwd.

MARKERMEERDIJK

Historische vergissing

Afgelopen 6 mei werd een begin gemaakt met de versterking van grote stukken van de Markermeerdijk tussen Amsterdam en Hoorn. Het Waterlandse gedeelte van deze dijk, tussen Durgerdam en Uitdam, een geliefd wandel- en fietspad, zal langdurig worden afgesloten. De voormalige Zuiderzeedijk wordt gedurende twee jaar versterkt door de Alliantie Markermeerdijken, een verbintenis tussen het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en enkele grote aannemers. Tegen deze versterking hebben wij, de IJsselmeervereniging samen met de Stichting Zuyderzeedijk, ons jarenlang verzet. Maar wij hebben deze strijd verloren. De Raad van State, op wie wij onze laatste hoop gevestigd hadden, besliste op 22 april dat de versterking kan doorgaan, omdat de dijk niet langer voldoet aan de nieuwe veiligheidsnormen. Inwoners van Amsterdam en Waterland die de afgelopen maand over de dijk fietsten en wandelden, zullen waarschijnlijk niet beseft hebben dat ze voor de laatste maal de oude zeedijk in zijn volle glorie zagen. Deze dijk, uitvoerig beschre-

ven door Jac. P. Thijsse in het Verkadé-album *Langs de Zuiderzee* en opgevoerd door Nescio in zijn *Titaantjes*, lag er toen op zijn mooit bij met het gele koolzaad langs het fietspad. Tureluurs en kwikstaarten hipten over de Noordse stenen aan de voet van de dijk - sommige van die stenen zijn nog afkomstig van de Drentse hunebedden die in de 19de eeuw voor dit doel waren gekleefd. En daartussen gleden ringslangen, de trots van de plaatselijke natuurbescherming. Dit alles is na de dijkversterking definitief verleden tijd. De dijk wordt over 33 kilometer verhoogd en verbreed. De historische slingeren en bochtjes worden deels rechtgetrokken en de waterzijde wordt bedekt met 'basalton', een waterdichte laag van asfalt en beton. Dit is nodig voor onze 'waterveiligheid', zoals de Alliantie Markermeerdijken niet moe wordt te verzekeren. Een moderne, 'zeewerende' dijk is nu eenmaal nodig om ons te beveiligen tegen... ja, wat? Tegen de 'Waterwolf' die eeuwenlang stukken polder van Noord-Holland wegvrat? Tegen het hoog opgestuwde Noordzeewater van een westerstorm? Nee, allang niet meer. Sinds 1932 ligt er de Afsluitdijk en sinds 1975 de Hout-

ribdijk tussen Enkhuizen en Lelystad. Het Markermeer, het zuidelijk deel van het voormalige IJsselmeer, is tegenwoordig niet meer dan een ondiep zoetwaterreservoir waarvan het peil volledig door Rijkswaterstaat wordt bepaald. Zelfs hoge waterstand van de Gelderse IJssel vormt geen bedreiging: die rivier mondt uit in het noordelijk deel van het IJsselmeer, gescheiden van het Markermeer door de Houtribdijk. Dus wat nou 'waterveiligheid' en 'zeewerend'? We hadden vele alternatieven aangeboden, vooral gericht op het hergebruik van het oude basalt en de Noordse stenen. Verhoging van de veiligheid is prima, maar laat het oude aanzicht behouden blijven! Terwijl in Zeeland het besef is doorgedrongen dat de ingrepen van de Deltawerken veel nodeloze schade met zich meebrachten - en men hier en daar begonnen is die schade te herstellen - gaat men in het IJsselmeergebied onverdroten voort met ingrijpende versterkingen. Voor 33 kilometer Markermeerdijk wordt 630 miljoen euro ingezet - bijna 20.000 euro *per meter*. Goed, we hebben verloren. Het besluit tot deze draconische ingreep is op democratische wijze tot stand gekomen - al houden wij

onze twijfels over een 'alliantie' van een openbaar lichaam en op winst gerichte aannemers. Maar wij zijn ervan overtuigd dat deze versterking een historische vergissing is. De baggerschepen, de stenenstorters en de hekkensetters zijn begonnen. Over twee jaar is deze sierlijke zeedijk, het resultaat van eeuwenlang geploeter door onze voorvaders, voorgoed verdwenen.

Benno van Tilburg

Voorzitter IJsselmeervereniging

MOTORLAWAAI

Het lijkt wel oorlog

Ik zou willen dat er meer aandacht uitgaat naar de overlast door motorrijders. Het lijkt erop dat er meer en meer door Amsterdam rijden, bij wijze van recreatie. Vaak in groepjes van meer dan twee, vaak aan het begin van de avond. Veel motoren lijken uitgerust met uitlaten die erop gebouwd zijn om extra te knallen, gieren of brullen. Je hoort ze van honderden meters afstand aankomen. Het geluid is hinderlijk aan je oren of je ingewanden; je krijgt de neiging weg te duiken of je oren af te schermen. Er wordt ook te hard gereden. De Utrechtsestraat kent een 30 km-zone; geregeld vliegen ze laag over de straat. Het geronk blijf je langere tijd horen nadat ze zijn weggereden. Het is allemaal heel intimiderend. Ik zou het op prijs stellen als de Amsterdamse gemeenteraad aandacht vraagt voor deze problematiek: dat het ongewenst gedrag is en overlast bezorgt, en dat de gemeenteraad erop aandringt bij B&W dat er gehandhaafd wordt. Onnodig geluid veroorzaken met de motor

kan gehandhaafd worden met Wet Mulder-boetes. Het gaat om ombuiging van de mentaliteit. Dit is een vorm van burgerlijke ongehoorzaamheid of anti-sociaal gedrag dat niet moet worden getolereerd. Ik schrijf deze brief nu op zaterdag half twee in de middag; om de paar minuten hoor ik vanaf het Frederiksplein motorrijders optrekken naar de Weteringschans/Sarphatistraat en verder over de Stadhouderskade. Het lijkt wel oorlog. De dreiging van het motorlawaaï. Onnodig en de vrijheid van anderen inperkend op een agressieve manier.

Rik Kruisdijk Amsterdam

JOODS RESTAURANT

Geen antisemitisme

De slotverklaring van de uitbater (*Wéér gaan de ruiten van HaCarmel aan diggelen - op klaarlichte dag*, 16/5) op de vraag „En de Israëlische vlag? Die komt terug - in nóg groter formaat. 'Als je daarvoor gaat buigen, is het klaar'” maakt duidelijk dat hij zelf erkent niet alleen uitbater van een restaurant te zijn maar tegelijkertijd ook en vooral propagandist van Israël. Dat sommige Nederlanders met een Palestijnse achtergrond deze slotverklaring zullen opvatten als een regelrechte, onuitstaanbare provocatie, spreekt vanzelf. Met antisemitisme heeft dit m.i. niets van doen.

A. Ehren via nrc.nl

Nooit buigen

Chapeau voor de onverzettelijkheid. Niet buigen, nooit buigen, nooit toegeven. Direct weer open en ja met een nog grotere vlag.

G.J. Leeftang via nrc.nl

FOTO ERIC DE WILDE/EYEEM

Motorlawaaï neemt toe en kan als zeer intimiderend worden ervaren.